

Ենթահավելված 6

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6)

«_30_» սեպտեմբեր_2011թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Ընթացիկ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև համադրելի հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	933.609	2.454.670	645.912	1.739.913
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(263.165)	(657.993)	(218.524)	(598.188)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		670.444	1.796.677	427.388	1.141.725
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	41.507	121.939	51.804	127.278
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(45.598)	(128.488)	(35.813)	(71.536)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		(4.091)	(6.549)	15.991	55.742
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	61.390	318.922	74.309	194.841
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	6.888	31.574	23.757	74.200
Գործառնական եկամուտներ		734.631	2.140.624	541.445	1.466.508
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(128.138)	(365.741)	32.779	(82.085)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(206.757)	(565.626)	(156.768)	(453.173)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(68.530)	(184.151)	(46.768)	(130.450)
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		331.206	1.025.106	370.688	800.800
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(69.323)	(201.940)	(77.460)	(161.623)
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո		261.883	823.166	293.228	639.177
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(24.535)	29.563	(682)	1.749
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(24.535)	29.563	(682)	1.749
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ		4.907	(5.577)	0	(350)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(19.628)	23.986	(682)	1.399
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		242.255	847.152	292.546	640.576

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __14.10.11թ.

ՍԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

«_30_»_սեպտեմբեր_2011թ

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված/չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	3.363.120	4.509.322
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		2.608	2.608
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	3.878.983	3.183.422
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	1.580.715	
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ			
		16	22.837.459	15.972.495
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	2.435.996	1.579.883
1.7	Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	470.071	438.130
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1.709.233	1.630.518
1.12	Այլ ակտիվներ	21	276.159	204.069
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		36.554.344	27.520.447
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	5.480.348	733.439
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	7.942.802	7.850.093
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	4.569.576	8.390.495
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	1.747	1.741
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	12.782	19.372
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	182.852	208.222
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		18.190.107	17.203.362
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14.400.000	7.200.000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		91.702	67.716
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52.075	52.075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	39.627	15.641
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	3.872.535	3.049.369
	Ընդամենը՝ կապիտալ		18.364.237	10.317.085
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		36.554.344	27.520.447

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __14.10.11թ._____

Էմիլ Սողոմոնյան
Ալվարդ Սկրաումյան

Ենթահավելված 8

Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

« 30 » սեպտեմբեր 2011թ.

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Եվրոյան կանոնադրամ	Գլխավոր պատուտ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գումարներում	Վերականգնողական հիմնադրամների փոխանցումներ	Գրանցված հոսքերի հեջավորում	Այլ ընթացիկ տրվելների վերագրման տարրերից	Գրաշեղված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահույթ/արժեքներ	Ընդամենը	Գլխավորված շահույթ/վնաս	Ընդամենը
	Կանոնադրական կապիտալ	Կուրսային	Հետ գնված կապիտալ											
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի –2010-թ. (ստուգված)	7,200,000				52,075		(2,260)			2,433,718		2,483,533		9,683,533
1.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
4. Համապարփակ նկանում							1,399			639,177		640,576		640,576
5. Շահութաբաժիններ											(70,000)	(70,000)		(70,000)
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազում), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված աճանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
7.3. Եմիսիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -30- սեպտեմբերի 2010 թ. (ստուգված)	7,200,000				52,075		(861)			3,072,895	(70,000)	3,054,109		10,254,109
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2011-թ. (ստուգված)	7,200,000				52,075		15,641			3,049,369		3,117,085		10,317,085
9.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	7,200,000													7,200,000
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	7,200,000													7,200,000
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկանում							23,986			823,166		847,152		847,152
13. Շահութաբաժիններ														
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված աճանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Եմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -30- սեպտեմբերի- 2011թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		39,627			3,872,535		3,964,237		18,364,237

Հանվելու վայրի վավերացման ամսաթիվը 14.10.11թ _____

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ

Էմիլ Սողոմոնյան
Լիլյար Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Գրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
« 30 » սեպտեմբերի 2011թ

Ենթահավելված 9

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		X	X
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		933.032	1.158.846
Ստացված տոկոսներ		1.707.616	2.359.533
Վճարված տոկոսներ		(579.426)	(922.058)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		127.278	121.939
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(71.536)	(128.488)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		3.988	60.754
Արտարժույթի առ ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		191.213	282.469
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		115	
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(250.899)	(325.007)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(195.317)	(290.296)
Գրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(4.272.131)	(9.660.930)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(4.508.480)	(10.538.189)
այդ թվում՝			
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(4.154.377)	(7.777.445)
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(853.616)	(2.326.350)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		499.513	(434.394)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		236.349	877.259
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		550.952	623.440
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(3.339.099)	(8.502.084)
Վճարված շահութահարկ		(58.648)	(184.481)
Չուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(3.397.747)	(8.686.565)
2. Գրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)			(32.138)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		4.485	(51.402)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(102.311)	(126.804)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		1.142	
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Չուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(96.684)	(210.344)
3. Գրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(70.000)	
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			3.600.000
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			271.434
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		3.420.664	(3.525.928)
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			7.200.000
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Չուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		3.350.664	7.545.506
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		3.627	1.686
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(140.140)	(1.349.717)
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	6.034.849	5.671.736
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	5.894.709	4.322.019

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ
 Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 14,10,11թ, _____
 ԿՏ

Էմիլ Սողոմոնյան
 Ավարդ Սկրտումյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմթեյ բանկ» ՍՊԸ
01/07/11 30/09/11

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	20,609,144	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	58.84%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	26.44%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	234.75%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.00%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	32.43%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	4.03%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.63%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը ՀՀ դրամով	x	8%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	12%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	12%	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	1.96%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	1.42%	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.03%	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.49%	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.10.2011թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Մկրտումյան

«ՊՐՈՄԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

30 սեպտեմբերի 2011թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է`

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ դրժող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ,
Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ,
Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ,
Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ,
Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ,
Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ,
Մկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ,
Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ,
Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և միջոցների ներգրավվման Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ,
Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, պլաստիկ քարտերի Վարչության պետ,
Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմեթեյ Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է , որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի լիարժեք կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համալրվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայումս կազմում է 14.400.000 հազ. դրամ, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիդենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիդենտ փայտատերերին:

2011թ. 1-ին եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ «Պրոմեթեյ – Սիթի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիդենտ «Չակնեֆտեգազտրոյ-Պրոմեթեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 46.13%
- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական դրության մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառնության, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը կամ վնասն ընդգրկում է հետևյալ բաղադրիչները, որոնցից յուրաքանչյուրը բացահայտվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝

ա) շահույթ կամ վնաս՝ սովորական գործունեությունից,

բ) շահույթ կամ վնաս՝ արտասովոր հոդվածներից:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտասովոր հոդվածները եկամուտներ կամ ծախսեր են, որոնք առաջանում են այն դեպքերից կամ գործարքներից, որոնք հստակ տարբերվում են բանկի սովորական գործունեությունից, հետևաբար, չի ակնկալվում դրանց հաճախակի կամ պարբերաբար կրկնվելը և որոնք բանկի վերահսկողությունից դուրս են:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է գեղջվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերսիան հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի «դեպո» հաշվից է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի, արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխատվության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխառուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերաժ գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե

ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին , և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Չաշխատող ակտիվները , այդպիսին դասակարգվելուց սկսած, հաշվառվում են ոչ կուտակային մեթոդով, , ինչը նշանակում է , որ այն տոկոսը, որը կուտակվել է ,բայց չի հավաքագրվել, այլևս չի կարող գրանցվել որպես տոկոսային եկամուտ: Այդ ակտիվների գծով հաշվեզրված տոկոսները գրանցվում են որպես «չճանաչված տոկոսային եկամուտ» և ենթակա են հաշվեկշռից դուրս գրման՝ համապատասխան ակտիվը անհուսալի ճանաչելու պահին: Հաշվեզրման սկզբունքը վերականգնվում է միայն ժամկետանց հիմնական գումարի և տոկոսների մարումից հետո:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղջվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հողվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հողվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (ինդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու, համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,

- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Ներքոհիշյալ տվյալների նախորդ ժամանակաշրջանում արտացոլված են «Գրանթ Թորնթոն Ամիօ» ՍՊԸ Աուդիտորական Ընկերության կողմից ստուգված և հաստատված 31.12.2010թ. տվյալները:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբերի 2011	30 սեպտեմբերի 2010
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	372.05	361.31
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	503.72	492.39

3.«Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	6.339	21.087
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	1.943.891	1.580.129
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	332.360	38.566
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-եպո» պայմանագրերից	170.703	94.161
Այլ տոկոսային եկամուտ	1.377	5.970
Ընդամենը	2.454.670	1.739.913

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից գրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	99.723	7.297
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	182.121	129.653
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	324.957	459.452
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-եպո» պայմանագրերի		31

դիմաց	51.071	
Այլ տոկոսային ծախսեր	2.301	1.755
Ընդամենը	660.173	598.188
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	1.794.497	1.141.725

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	11.137	12.974
Հաշվարկային ծառայություններից	53.194	52.159
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	8.140	9.762
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1.334	18.502
Վճարային քարտերի սպասարկումից	23.725	23.786
Այլ կոմիսիոն վճարներ	24.409	10.095
Ընդամենը	121.939	127.278

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	18.088	28.831
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	24.268	22.054
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	488	593
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	599	719
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	85.045	19.339
Ընդամենը	128.488	71.536
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(6.549)	55.742

5. «Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»**Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից**

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	2.367	-
աժանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	25.951	-

Ընդամենը

28.318

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից

Հաշվետու
ժամանակաշրջան

Նախորդ
ժամանակաշրջան

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու
վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝
բաժնետոմսերից
պարտքային արժեթղթերից
ածանցյալներից

(4.311)

-

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական
արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ

10.761

-

Ընդամենը

6.450

-

Արտարժույթային գործառնություններից

Հաշվետու
ժամանակաշրջան

Նախորդ
ժամանակաշրջան

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված
զուտ եկամուտ

282.469

191.213

Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված
զուտ եկամուտ

1.685

3.628

Ընդամենը

284.154

194.841

Զուտ եկամուտ առևտրային
գործառնություններից

318.922

194.841

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջա	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	17.792	14.725
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	44.978
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ		1.142
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից գուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	13.782	13.355
Ընդամենը	31.574	74.200

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը :

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	87.970	90.369
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(87.970)	(90.369)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
	-	-
Վերջնական մնացորդ		

Ֆինանսական կազմակերպությունների
նկատմամբ պահանջների գծով

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	2.042	1.634
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(2.042)	(1.634)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Հաճախորդներին տրված վարկերի,
փոխատվությունների գծով

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	159.760	104.345
Պահուստին կատարված մասհանումներ	526.351	247.576
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(162.436)	(165.491)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	363.915	82.085
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված		

գումարների վերադարձ	-	115
Պահուստի օգտագործում	(162.444)	(2.676)
Վերջնական մնացորդ	361.231	183.869

Ներդրումների գծով

	Հաշվետու ժամանակա- շրջան	Նախորդ ժամանակա- շրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Այլ ակտիվների գծով

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	3.800	1.311
Պահուստին կատարված մասհանումների		

վերադարձ	(1.974)	(1.311)
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	1.826	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(1.826)	-
	-	-
Վերջնական մնացորդ		
<u>Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	29.252	19.496
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(29.252)	(19.496)
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-
<u>Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին</u>	<u>365.741</u>	<u>82.085</u>

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	320.277	227.839
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	33.674	26.694
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	244	1.695
Գործուղման ծախսեր	185	1.510
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	51.578	42.527
Ապահովագրության ծախսեր	211	-
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	6.824	4.217
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	43.467	35.149
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	8.626	8.998
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	44.788	39.130
Տրանսպորտային ծախսեր	8.023	5.525

Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	18.104	17.032
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	16.777	16.957
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-	462
Այլ վարչական ծախսեր**	12.848	25.438
Ընդամենը	565.626	453.173

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	2.363	3.048
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	8.655	5.856
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	48.067	15.176
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	99.490	92.552
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից		-

Արտասովոր ծախսեր** (առկայության դեպքում)		-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	5.947	3.586
Այլ ծախսեր***	17.449	10.232
	181.971	130.450
Ընդամենը		

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	214.107	161.797
Չետաձգված հարկ	(12.167)	(174)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	201.940	161.623

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Չետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2010	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30.09.11
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	2.089	-	-	2.089
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	3.902	(2.884)	-	1.018
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	5.991	(2.884)	-	3.107
Վարկեր և փոխառվություններ	(18.028)	18.028	-	-
Այլ ակտիվներ	(3.424)	(2.977)		(6.401)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(3.911)		(5.577)	(9.488)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(25.363)	15.051	(5.577)	(15.889)
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(19.372)	12.167	(5.577)	(12.782)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1.934.021	1,240,352
Գրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	142.864	253,830
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1.215.577	2,649,768
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		-
Գեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	70.658	365,372
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	3.363.120	4.509.322

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ 70.658 **հազ. դրամ**:

Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

2011 թ

2010 թ

Կանխիկ դրամական միջոցներ	2.076.885	1.494.182
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1.215.577	2.649.768
Թղթակցային հաշիվներ	1.029.557	1.527.787
Ընդամենը՝	4.322.019	5.671.737

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	19.192	20,585
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	686.452	1.446.962
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	323.913	60.240
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1.029.557	1.527.787
<u>Սիջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>		
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետզմնման) պայմանագրեր այլ		
ՀՀ բանկերում՝		
վարկեր և ավանդներ		-

Ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

57.668

**ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող
 բանկերում՝**

վարկեր և ավանդներ
 Ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

354.198

47.974

**ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և
 վարկանիշ չունեցող բանկերում**

-

վարկեր և ավանդներ
 Ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

270.509

Հաշվեգրված տոկոսներ

-

Ընդամենը

682.375

47.974

**Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով
 հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)**

(-)

(-)

Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ

1.711.932

1.575.761

պահանջների գծով հնարավոր կորուստների
պահուստ (ծանոթ. 7)

Չուտ պահանջներ ֆինանսական
կազմակերպությունների նկատմամբ

2.167.051 1.607.661

Չուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական
կազմակերպությունների նկատմամբ

3.878.983 3.183.422

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր

Հաշվետու Նախորդ
ժամանակաշրջան ժամանակաշրջան

ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

752.886

-

զանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող

-

-

երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

զանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և

-

-

վարկանիշ չունեցող երկրների պետական
արժեթղթեր

զանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր

այլ

Ընդամենը պետական արժեթղթեր

752.886

-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

ցուցակված

չցուցակված

ցուցակված

չցուցակված

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ

այլ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական

բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ

ստացած թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ

այլ

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ

վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող

թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ

այլ

**Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային
նպատակով պահվող արժեթղթեր**

-

-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ			-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր			-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր			-	-
<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ			-	-

Սպառողական վարկեր		
Այլ		
Ածանցյալ գործիքներ		
ֆյուչերս	-	-
ֆորվարդ		
օպցիոն		
սվոպ		
այլ		
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	752.886	-

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ»

<u>Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Վարկեր, այդ թվում`	22.853.361	15.803.712
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	1.017.618	1.091.510
Օվերդրաֆտ	22.838	31.367
Վարկային քարտեր	176.097	140.897
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	-	-
Հետզնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-

Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	146.394	156.279
Ընդամենը վարկեր	23.198.690	16.132.255
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(361.231)	(159.760)
Ընդամենը զուտ վարկեր	22.837.459	15.972.495
<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգրված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	23.052.296	15.975.976
արժեգրված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝*	1.440.967	
ժամկետանց	2.245	
վերաձևակերպված		
վերաֆինանսավորված		
	1.440.967	-
Ընդամենը վարկեր		
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(145.117)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	1.295.850	-

*Վարկերը համարվում են չաշխատող, համաձայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի և ՀՀ Ֆինանսների և Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման» կարգի

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
Պետական ձեռնարկություններ	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	18.648.492	12.280.794
խոշոր ձեռնարկություններ	18.648.492	12.280.794
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*		
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	2.790.358	3.018.325
սպառողական վարկեր	1.619.591	1.792.234
հիփոթեքային վարկեր	1.017.618	1.091.510
վարկային քարտեր	153.149	134.581
Անհատ ձեռնարկատերեր	1.613.446	676.857
Հաշվեգրված տոկոսներ	146.394	156.279

	23.198.690	16.132.255
Ընդամենը վարկեր		
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվությունների գծով	(361.231)	(159.760)
հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
	22.837.459	15.972.495
Ընդամենը զուտ վարկեր		

Խոշոր վարկատուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի`.

- 1) ընդհանուր գումարը **6,684,484** հազ. դրամ,
- 2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում 29.00%,
- 3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ 32.43 %:

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Տոկոսային հարաբերությունը</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>	<u>Տոկոսային հարաբերությունը</u>
Արդյունաբերություն	5.311.666	23.04	3.981.167	24.92
Գյուղատնտեսություն	168.935	0.73	75.659	0.47
Շինարարություն	5.240.751	22.73	4.503.655	28.19
Տրանսպորտ և կապ	1.086.519	4.71	93.242	0.58
Առևտուր	5.034.369	21.84	2.893.131	18.11
Սպառողական	1.772.740	7.69	1.926.814	12.06
Հիփոթեքային վարկեր	1.017.618	4.41	1.091.510	6.83
Սպասարկման ոլորտ	1.210.207	5.25	893.947	5.60
Այլ	2.209.491	9.58	516.851	3.24
Հաշվեզրված տոկոսներ	146.394		156.279	
Ընդամենը	23.198.690	100%	16.132.255	100%

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների նեգիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	<u>Հաշվետու Ժամանա- կաշրջան</u>	<u>Տոկոսային հարաբերու թյունը</u>	<u>Նախորդ Ժամա- նակա- շրջան</u>	<u>Տոկոսայի ն հարաբե- րությունը</u>
ՀՀ նեգիդենտներ	23.052.290	99.99997	15.975.885	99.999
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների նեգիդենտներ*				
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների նեգիդենտներ*	6 ՌԴ	0.00003	91 ՌԴ	0.001
Հաշվեգրված տոկոսներ	146.394		156.279	
Ընդամենը	23.198.690	100%	16.132.255	100%

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	<u>Հաշվետու Ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ Ժամանակաշրջան</u>
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	3.069.568	1.537.115
գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող	-	-

Երկրների պետական արժեթղթեր

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ

չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

3.069.568 1.537.115

Ընդամենը պետական արժեթղթեր

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

գուցակված չգուցակված գուցակված չգուցակված

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական

բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ

ստացած թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ

վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող

թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ

ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

		42.768
	42.768	42.768

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
	151.489		

**ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
թողարկողի**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

	-		-
--	---	--	---

**Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական
արժեթղթեր**

	151.489		-
--	---------	--	---

**Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի
արժեթղթեր**

	3.263.825	1.579.883	
--	-----------	-----------	--

**Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական
ակտիվներ**

--	--	--	--

Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների
 ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
 վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
 վարկառուների
 Հիփոթեկ
 Սպառողական վարկեր
 Այլ

Ընդամենը

**Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի
 Ֆինանսական ակտիվներ**

	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի Ֆինանսական ակտիվներ	3.263.825	1.579.883

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱԲՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև նարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	462.560	197.549
գանձապետական պարտատոմսեր	462.560	197.549
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող		
երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		-
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև		232.873
վարկանիշ չունեցող երկրների պետական		
արժեթղթեր, այդ թվում՝		232.873
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	7.511	7.708
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	470.071	438.130
<u>ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</u>		

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ				-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր				
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>

այլ
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ

**վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
 թողարկողի, այդ թվում՝**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
 կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
 ավանդային հավաստագրեր

այլ
Հաշվեգրված տոկոսներ

Ընդամենը

**Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների
 արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)
 (ծանոթ. 7)**

**Չուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը
 պահվող ֆինանսական ակտիվներում**

	-	-
	-	-
	(-)	(-)
	470.071	438.130

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակ. հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2010թ.	1,665,118	174.785	88,863	359.377	4.485	47.453	2.340.081
Ավելացում	48.166	20.351	11.260	30.211	43.681		153.669
Դուրս գրում	(-)	(10.729)	(9.004)	(3.186)	(48.166)	(-)	(71.085)
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	1.713.284	184.407	91.119	386.402	0	47.453	2.422.665
Ավելացում		56.159	4.423	64.759	12.429	38.973	176.743
Դուրս գրում		(16.633)		(300)			(16.933)
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	1.713.284	223.933	95.542	450.861	12.429	86.426	2.582.475
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ							

ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2010թ	331.407	120.361	47.859	226.618	-	15.456	741.701
Ավելացում	42.444	24.113	16.843	26.596		7.464	117.460
Դուրս գրում	(-)	(10.555)	(7.485)	(1.481)	(-)	(-)	(19.521)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	373.851	133.919	57.217	251.733	-	22.920	839.640
Ավելացում	32.405	18.368	14.035	22.621		6.085	93.514
Դուրս գրում		(16.524)					(16.524)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	406.256	135.763	71.252	274.354		29.005	916.630
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>							
նախորդ տարվա վերջում 31.12.2010թ	1.339.433	50.488	33.902	134.669	0	24.533	1.583.025
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	1.307.028	88.170	24.290	176.507	12.429	57.421	1.665.845

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համա-կարգչա- յին ծրագրեր	Լիցենզիա-ներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2010թ.	29.420	-	-	49.981	-	79.401
Ավելացում	2.747	16.088	-	3.096	-	21.931
Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Իերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ..	32.167	16.088	-	53.077	-	101.332
Ավելացում	900	973	-	-	-	1.873
Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Իերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Ծերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	33.067	17.061	-	53.077	-	103.205
Կուտակված մաշվածություն						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2010թ	23.709	-	-	22.203	-	45.912
Ավելացում	2.160	520	-	5.248	-	7.928
Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Իերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ	25.869	520	-	27.451	-	53.840
Ավելացում	783	1.220	-	3.974	-	5.977

Ստարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Իրագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	26.652	1.740		31.425		59.817
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2010թ.	6.298	15.568	-	25.626	-	47.492
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2011թ.	6.415	15.321		21.652		43.388

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	14.140	29.154
Ընդամենը	14.140	29.154
Բանկային գործառնությունների գծով	(-)	(-)

հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

«Բանկային գործառնությունների գծով
ստացվելիք զուտ գումարներ

14.140 29.154

Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

Հաշվետու Նախորդ
Ժամանակաշրջան Ժամանակաշրջան

Դերիտորական պարտքեր բյուջեի գծով

- -

Դերիտորական պարտքեր մատակարարների
գծով

776 2.435

Կանխավճարներ աշխատակիցներին

-

Կանխավճարներ մատակարարներին

69.248 4.862

Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց.
ապահովագրության վճարների գծով

3.265 10

Այլ դերիտորական պարտքեր և
կանխավճարներ

- 399

Ընդամենը

73.289 7.706

Այլ ակտիվների գծով հնարավոր
կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

(-) (-)

Ընդամենը

73.289 7.706

Այլ ակտիվներ

Պահեստ

23.901 9.416

Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար

*145.223 *145.163

պահվող ակտիվներ		
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	16.385	12.630
Այլ ակտիվներ	3.221	-
Ընդամենը	188.730	167.209
Ընդամենը այլ ակտիվներ	276.159	204.069

*145.223 հազ. դրամ «Կառ-Պրինց» Արտադրական կոոպերատիվի չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած արտադրական տարածքի գումարն է, հասցեն՝ ք. Երևան, Իսակովի 48

22.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	1.444	1.444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և		

վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
	1.444	1.444
Ընդամենը		
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		-
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
վարկեր *	3.600.000	-
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	306.914	
ՀՀ բանկեր		
վարկեր և ավանդներ	-	100.000
ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	524.571 57.680	460.051
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	354.993	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և		
վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	271.089	
Հաշվեգրված տոկոսներ	13.305	317
Ընդամենը	5.128.552	560.368
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ վարկեր և ավանդներ	5.708	14.462

ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր	324.387	150.173
այլ	6.527	
Հաշվեգրված տոկոսներ	13.730	6.992
Ընդամենը	350.352	171.627
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5.480.348	733.439

23.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

<u>ՀՀ Կառավարության և տեղական իֆրնակառավարման մարմինների նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	-	-
Ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	110.000	110.000
Հաշվարկված տոկոսներ	2.384	464
Ընդամենը	112.384	110.464
<u>ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	2.734.575	3.328.590

Ժամկետային ավանդներ	425.851	718.364
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր		
Այլ	228	
Հաշվարկված տոկոսներ	4.531	3.481
Ընդամենը	3.165.185	4.050.435
<u>Ոչ ռեզիդենտ հրավարանական անձանց,</u>		
<u>հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	10.102	2.361
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10.102	2.361
<u>ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի</u>		
<u>նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	6.656	9.472
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	6.656	9.472

**Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի
նկատմամբ**

Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	1.418.954	1.648.353
Ժամկետային ավանդներ	2.621.318	1.577.726
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	18.591	-
Հաշվարկված տոկոսներ	48.330	28.743
Ընդամենը	4.107.193	3.254.822

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	48.759	52.805
Ժամկետային ավանդներ	490.927	368.171
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		

Հաշվարկված տոկոսներ	1.596	1.563
Ընդամենը	541.282	422.539
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7.942.802	7.850.093

Հաճախորդների բոլոր ավանդերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

30.09.2011թ. դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի և երաշխիքների գծով 16.707 հազար դրամ գումարով :

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հագար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	4.452.416	7.978.344
Հաշվեգրված տոկոսներ	117.160	412.151
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4.569.576	8.390.495

«Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝	-	-
ֆյուչերս		
ֆորվարդ		
օպցիոն		
սվոպ		
այլ		
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	1.747	1.741
Այլ Ընդամենը	1.747	1.741

27. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-

Հաշվարկային պարտավորություններ		
ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով		
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝		
շահութահարկի գծով	112.234	82.608
ԱԱՀ-ի գծով	514	625
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	1.304	21.999
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	2.229	14.045
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	709	9.587
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	1.970	11.420
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		-
Այլ պարտավորություններ*	63.892	67.938
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	182.852	208.222

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ

2011

2010

Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	64.298	66.373
Ավելացում		-
Եկամտի ճանաչում	(1.556)	(2.075)
Մնացորդը սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	62.742	64.298

«Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի կանոնադրական կապիտալը տարեսկզբի համեմատ կրկնապատկվել է՝ 7.200.000 հազ. ՀՀ դրամով:

Այսպիսով Բանկի գրանցված և անբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 14.400.000 հազ. ՀՀ դրամ է:

Համաձայն Բանկի կանոնադրության, փայտատիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,400 փայամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՌԴ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգազստրոյ-Պրոմեթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

30.09.11թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայամասեր չեն եղել:

Փայատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բանկի փայատիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայատերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ

օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայատիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

«Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստներ	39.627	15.641

Հայաստանի Հանրապետության «Հաշվապահական հաշվառման օրենք»-ում կատարված փոփոխության համաձայն, 01.01.2009թ-ից Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարում է Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան, համաձայն որի, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման արդյունքը հաշվառվում է Կապիտալում :

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Դեկլարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
Չօգտագործված վարկային գծեր	680.539	398.805
Տրամադրված երաշխիքներ	489.383	407.932
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը՝	1.169.922	806.737
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
	1.169.922	806.737

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.2011
<hr/>	
Մինչև 1 տարի	20.579
1-5 տարի	228.980
5 տարուց ավելի	17.120
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	266.679
<hr/>	

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը

երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

32. Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր

- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոտրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակացությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

- ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,
- բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյկինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,
- գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման

արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոնների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառնության իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,

- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ
Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ

	<p>հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հայթհայթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում</p>	<p>մեթոդներից ընտրություն Գ-ի վերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների</p>
<p>Ռ-իսկերի մոնիտորինգ.</p>	<p>Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով</p>	<p>Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ</p>

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ ռիսկային Ոչ	Հսկվող/ Ռիսկային	ոչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	21.611.329/1909	1.430.933/15	10.034/6	-	167.384/6
1. Արդյունաբերություն	5.311.666/61	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	168.935/4	-	-	-	-
3. Շինարարություն	5.240.751/40	-	-	-	162.845/1
4. Տրանսպորտ և կապ	1.086.519/25	-	-	-	-
5. Առևտուր	4.974.227/162	60.142/2	-	-	-
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1.210.207/41				
7. Ֆինանսական հատված					
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	1.750.339/1436	12.367/7	10.034/6		4.539/5
8.1 անշարժ գույքի գրավով	243.698/106	2.812/1			1624/1
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	859.907/264	8.051/3	9.379/4		
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	1.868.685/140	1.358.424/6			
Գերհտորական պարտքեր	1.935.732/76	10/1	5/1	1/1	2.740/5
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	42.768				
Հետհաշվեկշռային հողվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	1.159.414/738 478.883/20	10.507/2 10.500/1			

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ետանդարտ/ ռիսկային	Ոչ Հսկվող/ Ռիսկային	Աշ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային	Կասկա- ծելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	15.975.975/1666				3.528/4
1. Արդյունաբերություն	3.981.167/41				
2. Գյուղատնտեսություն	75.659/5				
3. Շինարարություն	4.503.655/29				
4. Տրանսպորտ և կապ	93.242/6				
5. Առևտուր	2.893.131/100				
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	893.947/24				
7. Ֆինանսական հատված					
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	1.926.814/1307				3.528/4
8.1 անշարժ գույքի գրավով	200.481/103				1.624/1
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1.227.382/309				
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	1.608.360/154				
Դեբիտորական պարտքեր	1.712.230/68				905/4
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	275.641				
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	806.737/967 407.932/61				

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ ռիսկային	Ոչ	Հսկվող/ Ռիսկային	Աշ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում`	21.611.329/1909		1.430.933/15	10.034/6	-	167.384/6
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	21.611.323/1908		1.430.933/15	10.034/6	-	167.384/6
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) ` 1.Ռուսաստան	6/1					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
5. Ընդամենը	21.611.329/1909		1.430.933/15	10.034/6	-	167.384/6

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ ռիսկային	Ոչ	Հսկվող/ Ռիսկային	Աչ ստանդարտ/ Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Ծարկեր, այդ թվում՝	15.975.975/1666					3.528/4
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	15.975.884/1665					3.528/4
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝			-	-	-	-
1. Ռուսաստան	91/1					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)		-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)			-	-	-	-
5. Ընդամենը	15.975.975/1666					3.528/4

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սվոպ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերում:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/10 թ	30/09/11 թ
ԱՄՆ դոլար	7%	0.92%	1.45%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.06%	0.02%
Եվրո	7%	-0.06%	0.03%
Ռուս.ռուբլի	7%	0.01%	0.49%
Շվեյցարական ֆրանկ	7%	0.01%	0.00%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթահին ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	1608151	1338808	416162	3363121
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2058002	1603026	217956	3878984
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	752886			752886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14947319	7890140		22837459
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	3112335	151490		3263825
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	470072			470072
Այլ	1984289	3708		1987997
Ընդամենը ակտիվներ	24933054	10987172	634118	36554344
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4492286	351665	636397	5480348
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	2118172	5758490	66140	7942802

Այլ պարտավորություններ	759388	4569589	33096	5362073
Ընդամենը պարտավորություններ	7369846	10679744	735633	18785223
Զուտ դիրք	17563208	307428	(101515)	17769121

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	1874049	2628831	6442	4509322
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1521296	1605650	56476	3183422
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7189103	8783392		15972495
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	1579883			1579883
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	438130			438130
Այլ	1794107	41114	1974	1837195
Ընդամենը ակտիվներ	14396568	13058987	64892	27520447
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	575537	157185	717	733439
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3138514	4647919	63661	7850093
Այլ պարտավորություններ	227968	8391861		8619829
Ընդամենը պարտավորություններ	3942019	13196965	64378	17203362
Զուտ դիրք	10454549	(137978)	514	10317085

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը- ՄԴՌ-ը, ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներիը, շվեյցարական ֆրանկը, կանադական դոլարը, շվեդական կրոնը, դանիական կրոնը, ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը, Եվրոն, ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը - այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ -

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է, որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ.

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս, երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է, երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից. օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են, իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է, երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք, բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը, ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը, վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է, երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով, սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով, ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով, որոնցից կարևորվում են.

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել),
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրավված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար:

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ
 RSA- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են,
 RSL- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են,
 GAP- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
 Ճեղքվածքը կարող է լինել զրոյական, բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս, դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով,
- ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում ,
- ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:
 Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը.

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \quad (2)$$

որտեղ
 ΔNII - զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում
 GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է
 ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է
 $K = (90-t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները, քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3-ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խցումն	իսբախումում	խցումն	իսբախումում	խցումն	իսբախումում	խցումն	իսբախումում	խցումն	իսբախումում	խցումն	իսբախումում
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ այդ թվում՝ -վարկեր -ավանդներ -ֆատկորինգ -լիզինգ -հետգնման պայմանագրեր -այլ	2055295											
	2055295											
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆատկորինգ - լիզինգ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	251		33542	6829	181677	143472	807552	236035	12852549	7216108	1334570	239704
	251		33542	6829	181677	143472	807552	236035	12852549	7216108	1334570	239704
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - կարճաժամկետ									2072601	151751	907071	
									3072601		907071	

պարտք. գործիքներ - ավանդային հավաստագրեր - կապիտալի գործիքներ										151751		
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր									470071			
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը												
Պարտավորություններ ը բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆակտորինգ - լիզինգ - հետգնման պայմանագրեր - այլ							50000		3600000	274387		
							50000		3600000	274387		
Պարտավորություններ ը հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ - ավանդներ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	831484		7147	49732	6680	727468	8460	1915822	39538	782355		893
			7147	49732	6680	727468	8460	1915822	39538	782355		893
	831484											
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ										4569576		
										4569576		
Ներգրված այլ միջոցներ									110000			
Ընդամենը	831484	-	7147	49732	6680	727468	58460	1915822	3749538	5626318	-	893

Չուտ դիրք	1224062	-	26395	(42903)	174997	(583996)	749092	(1679787)	11645683	1741541	2241641	238811
-----------	---------	---	-------	---------	--------	----------	--------	-----------	----------	---------	---------	--------

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խցումն	իսվաժամումն	խցումն	իսվաժամումն	խցումն	իսվաժամումն	խցումն	իսվաժամումն	խցումն	իսվաժամումն	խցումն	իսվաժամումն
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆատկորինգ - լիզինգ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	1518440											
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆատկորինգ - լիզինգ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	8100	636	77328	26360	174194	150478	557218	274735	5773025	7993391	702061	238449
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ - ավանդային հավաստագրեր - կապիտալի գործիքներ	8100	636	77328	26360	174194	150478	557218	274735	5773025	7993391	702061	238449
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր					198181		677732		661202			
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	1526540	636	77328	26360	569924	391059	1234950	274735	6434227	7993391	702061	238449
Պարտավորություններ բանկերի	462981							124733		25441		

և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆակտորինգ - լիզինգ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	462981							124733		25441		
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ - ավանդներ - հետգնման պայմանագրեր - այլ			112028	319403	4775	606837	38332	1278697		303753		436
			112028	319403	4775	606837	38332	1278697		303753		436
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ										8390495		
										8390495		
Ներգրված այլ միջոցներ									110000			
Ընդամենը	-	-	112028	319403	4775	606837	38332	1403430	110000	8719689	-	436
Չուտ դիրք	1526540	636	(34700)	(293043)	565149	(215778)	1196618	(1128695)	6324227	(726298)	702061	238013

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին		9.64		9.25

կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ - միջբանկային վարկեր - միջբանկային ռեպո - միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	17.26	13.26	17.2	14.5
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	12.43	4.5	11.1	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	12		7.1	5.35
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8	7.17	6.5	6.8
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.34	8.19	8.3	7.8
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		7.89		8

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

32.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1. Ձևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան
2. Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝
  - որակը
  - ծավալները
  - կառուցվածքը
  - նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները
3. Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը
4. Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա
5. Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:
  - Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝
    - իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը

- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1. Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:
2. Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:
3. Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:
4. Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:
5. Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:
6. Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:
7. Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:
8. Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			3363120							3363120
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			1089521	2739423					50039	3878983
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	2882	1452331		950165	2040017	1976655	15213005	1202404		22837459
Արժեթղթեր այդ թվում՝ առևտրային նպատակով պահվող վաճառքի համար մատչելի մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				827829			1373074 710118 192885 470071	3070940 3070940	42768 42768	5314611 752886 3263825 470071 827829
Այլ պահանջներ			130544							130544
ԸՆԴԱՍԵՆԸ										
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	56	837	2209150	1303673	488328	924245	3095240	2915604	50039	10987172
II խմբի արտարժույթով			633458	660						634118
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									50039	50039
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	2261	1438721	1010365	3348142	2008021	1976655	12481650	7344284		29610099
Անտոկոս			3454455	3632887						7087342
Պայմանագրային պահանջներ**				538796	633015	1167965	634950	13975		2988701
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ										
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			7152	1548809	298343	26044	3600000			5480348
			3958987 3958987	1832750 1820116	645451	1361145	144469			7942802 3858987 3735033

թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ				12634	645071 380	1238911 122234	30935 113534			248782
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						748184	3821392			4569576
Այլ պարտավորություններ			190854	6527						197381
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			680539	39286	40579	18862	390656			1169922
<i>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</i>			4156993	3388086	943794	2257607	7565861			18190107
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			2236917	1848649	883752	1223772	4486637			10679727
II խմբի արտարժույթով			99734	635899						735633
«Խոշոր» պարտավորություններ*			1196742	319087		117160	8052416			9685405
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			4180904	2608480	927147	1134626	7431393			16282550
Անտոկոս			55680	2800924		123740				2980344
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք										
		1452331	426192	1957160	1096223	(280952)	10393292	7344284	135575	17334610
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով	56	837	(27767)	(544976)	(395424)	(299527)	(1391397)	2915604	50039	307445
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	533724	(635239)	-	-	-	-	-	(101515)
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	-	-	-	-	50039	50039
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	2261	1438721	954685	547218	2008021	1852915	12481650	7344284	-	26629755

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չափաատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցվահանց	մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 12 ամիս	1ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			4509322							4509322
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			1568441	1566093					48881	3183415
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	29235	158397		793344	902765	2207723	11215326	605705		15972495
Արժեթղթեր այդ թվում՝ առևտրային նպատակով պահվող վաճառքի համար մատչելի մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				766159	640592	376468	192027		42768	2018014
				204376	301264	376468	192027		42768	42768
				98802	339328					1074135
				462981						438130
										462981
Այլ պահանջներ			61514							61514
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	29235	158397	6139277	3891755	2183949	2960659	11599380	665705	134417	25744760
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	19129	139947	4164618	504869	563350	1252851	4335232	2258239	48881	13287116
II խմբի արտարժույթով			62918	1974						64892
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									48881	48881
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	20339	157379	1507194	2563064	1242624	2960659	10507395	665705		19624359
Անտոկոս			4642291	2309811	301264					7253366
Պայմանագրային պահանջներ**					6182	7480	915557	3683602		4612821
Պարտավորություններ բանկերի և			15906							737053

այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ				685688	9340	26119				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ			5024075 5024075	548590	1401364	777708	98356			7850093 5024075 2698049 127969
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի զծով					217965	194186	4343944	3634400		8390495
Այլ պարտավորություններ			34687	2248	5000					41935
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			398805	23174	3351	185101	196307			806738
ԸՆԴԱՍԵՆԸ			5074668	1232912	1633669	1014191	4442300	3634400		17015962
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			2107734	538246	1604130	964430	7982425			13196965
II խմբի արտարժույթով			64058	320						64378
«Խոշոր» պարտավորություններ*			1919038	365601	768397		7978344			11031380
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			5020297	1089077	1326491	988066	3666265			12090196
Անտոկոս			35452	1637238	87608					1760298
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք										
			158397	1064609	2658843	550280	1946468	7157080	(2968695)	134417
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	19129	139947	2056884	(33377)	(1040780)	288421	(3647193)	2258239	48881	90151
II խմբի արտարժույթով			(1140)	1654						514
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									48881	48881
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	20339	157379	1471742	925826	1155016	2960659	10507395	665705		17864061
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		158397	1223006	3881849	4432130	6378598	13535677	10566982	10701399	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Չուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցպանանջի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

- Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:
- Եկամտաբերության և իրացվելիության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման համար սահմանվում են հետևյալ սահմանաչափերը
- ✓ Վարկային ներդրումները պետք է կազմեն նվազագույնը Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
  - ✓ Հիմնական միջոցները չեն կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
  - ✓ Եթե մեկ խոշոր պարտատիրոջ (որոնց նկատմամբ Բանկի պարտավորությունները գերազանցում են ընդհանուր պարտավորությունների 5%ը) նկատմամբ Բանկի պարտավորությունները գերազանցում են Բանկի ընդհանուր ակտիվների (միջին ամսական) 20%ը ապա գերազանցող գումարի չափով միջոցները տեղաբաշխվում են առաջնակարգ բանկերում որպես կարճաժամկետ (314 օր) ավանդներ կամ ձեռք է բերվում բարձր իրացվելի արժեթղթեր:

Ներքին վերահսկողության նպատակով սահմանվում են հետևյալ նորմատիվները՝

	Անվանումը	Սահմանաչափը
1	Ն ₁ ¹ (Ընդհանուր կապիտալ/ՌԿԱ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
2	Ն ₂ ¹ (ԲԻԱ/Ընդհանուր ակտիվներ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
3	Ն ₂ ² (ԲԻԱ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	ԿԲ նորմատիվ + 5%
4	Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ -1%
5	Ն ₃ ² Բոլոր խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ 20%
6	Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի	ԿԲ նորմատիվ

	առավելագույն չափը	
7	Ն ⁴ Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ – 2%

Բանկի կողմից սահմանված ներքին հիմնական տնտեսական և այլ նորմատիվներից շեղումները թույլատրվում են միայն Բանկի խորհրդի կողմից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությանը» և որոնք են՝

1 Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

2 Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

3 Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը:

4 Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%ը:

5 Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խորհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը: Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաներ ինչպիսիք են GAPի ԲԱՄԵԼԱ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{ԱԳԱ}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԱԳԱ – ցպահանջ ակտիվներն են

ՊԳԱ – ցպահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

$ԱԻ_{\text{մինչև 90 օր}} =$	$Ա_{\text{մինչև 90 օր}} - \text{Պ}_{\text{մինչև 90 օր}}$
	ԲԻԱ

որտեղ

$ԱԻ_{\text{մինչև 90 օր}}$ բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (**ԿԻ**_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (**ԸԻ**) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 30/09/11թ AAA:

Բանկը իրականացնում է մաս իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍի որը 30/09/11 թ դրությամբ կազմել է մոտ 5 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1.Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի

ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2.Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է դեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:
- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3. **Ակտիվապահվային կառավարման ընթացքում** իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

- հունվար ամսվա համար կազմում է 10.125.942 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 38.70 %,
- փետրվար ամսվա համար կազմում է 13.046.570 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 49.08 %,
- մարտ ամսվա համար կազմում է 17.289.116 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 66.52 %,
- ապրիլ ամսվա համար կազմում է 17.768.403 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 62.15%
- մայիս ամսվա համար կազմում է 18.982.989 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 61.46%
- հունիս ամսվա համար կազմում է 19.198.851 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 59.72%
- հուլիս ամսվա համար կազմում է 19.905.580 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 59.66%
- օգոստոս ամսվա համար կազմում է 20.172.564 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 58.27%
- սեպտեմբեր ամսվա համար կազմում է 20.609.144 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 58.84%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

- վարկային ռիսկ 30.371.232 հազ. դրամ,
- շուկայական ռիսկ 414.572 հազ. դրամ,
- գործառնական ռիսկ 144.228 հազ. դրամ :

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶ Կ երկր ներ	Ընդամենը
-------------------	----	----------------	------------------	-------------------------------	----------

Ակտիվներ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	3.363.120				3.363.120
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2.183.947	600.919	1.094.117		3.878.983
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	752.886				752.886

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22.837.453	6		22.837.459
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	3.112.336		151.489	3.263.825
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	470.071			470.071
Այլ ակտիվներ	1.974.887		13.113	1.988.000
Ընդամենը ակտիվներ	34.694.700	600.925	1.258.719	36.554.344

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	Նախորդ ժամանակաշրջան			Ընդամենը
		ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.509.322	-	-	-	4.509.322
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1.589.741	98.331	1.495.350		3.183.422
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15.972.402	93	-	-	15.972.495

Վաճառքի համար մատչելի արժեքըներ	1.579.883	-	-	-	1.579.883
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքըներ	197.549	-		240.581	438.130
Այլ ակտիվներ	1.837.195				1.837.195
Ընդամենը ակտիվներ	25.686.092	98.424	1.495.350	240.581	27.520.447

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը՝ որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

- այլ արժեթղթեր - 1.444.409
- թանկարժեք զարդեր և մետաղներ - 458.319
- անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոց– 44.614.691
- պատրաստի արտադրանք – 8.801.724
- այլ գրավ - 395.097
- դրամական միջոցներ – 16.707

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: